

Boris Škifić
PISMA IZ VINOGRADSKE
(ulomci)

PISMA

Bole me leđa od ležanja, zrak smrdi na trulež, prozori se rijetko otvaraju, zatvoren u sebi, izvan mene bilježnica i keramička kemijska, počinjem pisati i nadopisivati pisma, neposlana pisma za nigdje, pisma koja nikada nitko ne će primiti niti pročitati.

OSJEČKA

Ležim na postelji tik do vrata. Krhotine sjećanja. Kako je sve to počelo... I kako je trebalo kratko trajati.

Bilo je... Mokrim češće nego inače. Pritom krvaram. Tek nekoliko kapi krvi, i oštra bol dok mokrim.

Ništa strašno, pomislim tada, umor od puta i mnogo popijenog piva nakon povratka iz Osijeka. Uvijek se nađe neko objašnjenje. Na samom početku.

Put u Osijek je bio naporan. Na prvoj godini studija priključio sam se novinarskoj sekciji, zato jer novinari putuju, iako me novinarstvo nikada nije zanimalo, dapače, izazivalo je u meni osjetnu razinu nepodnošljive mučnine.

I tako, poslala brkata urednica Studentskog lista, mene i Miroslava, fotografa, u Osijek napraviti intervju s laureatom godišnje glumačke nagrade, glumcem osječkog narodnog kazališta, bivšim učenikom našeg fakulteta, kasnije zagrebačke Akademije. Čovjek se preko noći proslavio, dobio godišnju nagradu hrvatskog glumišta za odigranog Glembaya mlađeg, teatar se od ponora krležijasnstva nije pomaknu zadnjih stotinjak godina nigdje i nikamo, i tako se nadaleko čulo kako su njegovim imenom zazvonila provincijska zvona barokne osječke katedrale.

Čeka nas rezervirana soba, hotel, mali, od desetak soba, ugodan, na izlazu iz grada, a glumac negoduje, u stilu, kakav Studentski list, pa niste normalni, tko to još čita, ah ti studenti...

Telefonski dogovaramo s glumcem sutradan sastanak u kafiću na glavnem trgu i nakon večere izvalimo se u fotelje u predvorju hotela, pijemo, pušimo i lagano padamo u blaženo stanje pred san. Dosadujemo se. Odlazimo na spavanje. Soba je onako ugodno minimalna, mračna, ali čista, zidovi su neprepoznatljive davno postojeće boje, a kreveti tvrdi.

Nema nama sna, iz susjedne sobe čujemo urlike i krikove istog ženskog glasa, i to u više navrata, zamišljamo što joj svašta taj netko čini da je tako uzbuđena i napaljena, njezini serijski orgazmi slavodobitno lete u mirnu malograđansku osječku noć.

Čujemo i glasove dvojice muškaraca, ali ne razaznajemo o čemu govore.

„Orgije, a? A da pokucamo“, pita mene on, „tu je i aparat, možemo i snimati? A?“

U našim očima raste žudnja dok nas obara umor od neudobne autobusne vožnje.

Pred jutro, umjesto budilice, bude nas ponovno urlici, Miroslav će kroz polusan:

„Stoposto je nimfomanka“, i okrene se na drugu stranu, a meni se više ne spava, ustajem, otvaram prozor, topla travanjska noć obgrljena i ugušena ranim jutrom, pušim i zamišljam kako se negdje živi zanimljivim i uzbudljivim životima, negdje gdje mene redovito nema.

Odlazim u zahod, na školjci prvi put nekoliko kapi krvi. Povlačim vodu. Bujicom tekuće vode nestaje moja zabrinutost. Tri kapi krvi, poprilično glupo da bi bilo uvjerljivo.

Na doručku radoznalo gledamo tko će sjesti na stol susjedne sobe, stolovi su označeni brojevima kao i sve ostalo u vremenu gdje je sve prebrojivo. Napokon, sijedi gospodin u godinama, rijetke kose i gustih brkova, radoznalo čekamo i napaljenu damu, no za stol sjeda momak naših godina. Pogledavamo se. Nje nema nigdje. Da je nisu nakon desetog orgazma ugušili, raskomadali i bacili u kontejner?

„Ubilo je cijelonoćno jebavanje!“ šapne mi Miroslav.

Vrijeme je polaska, recepcionar nam objašnjava kako ćemo doći do trga, na izlazu srećemo sijedog gospodina s torbom na ramenu i momka koji ispod ruke vodi djevojku nešto mlađu od sebe. Zagledam se u nju, njezin suludi nervozni pogled leti negdje iznad nas. Zastane pred otvorenim vratima taksija, prigušeno krikne, momak joj prekrije rukom usta, ona ga ugrize, on opsuje, sijedi gospodin izlazi iz automobila, uhvati je snažno za drugu ruku i ugura je na zadnje sjedište.

Automobil potone u dugoj ulici. Kažem Miroslavu:

„Ona je mahnita, na povratku ćemo se strovaliti u provaliju, ili će nas taj glumac upucati nakon neke tvoje loše fotografije ili mojeg nezgodnog pitanja, s glumcima i njihovim glumatanjima nikad ne znaš na čemu si.“

„Odjebi!“ Miroslav će ljutito.

Htio sam reći nešto duhovito, a ne zlokobno kako je Miroslav shvatio, riječi su izvor svih mogućih nesporazuma, ali bez obzira na duhovitost, njezin suludi izraz lica dugo mi je kasnije lebdio ispred očiju. Pokušavao sam ga, na putu iz Osijeka u Zagreb gledajući u noć, maknuti ispred sebe, no bez nekog većeg uspjeha.

Miroslav mudruje, Miroslav je zagrebački šminker, Miroslav je glavna faca faksa jer ima fotografski skupi aparat te fotografira djevojčice dok izlaze na ulice i nose kratke suknjice:

„Da su je pokupili na ulici i silovali ili kupili, šta ti ja znam, kao robinju, pa je jebavali cijelu noć, ali opet, ne bi je ujutro onako vukli za sobom, to nije baš logično, jedino ako su je potpuno razvalili i pederali, pa je moraju negdje skriti dok se oporavi.“

„A da nisi možda pomislio da je bolesna, jesli li vidio kako gleda suludo. Možda otac i sin vode bolesnu djevojku u osječku ludnicu iz nekog slavonskog sela, sinoć su došli kasno, pa su prespavali u hotelu?!“ kažem ja u obranu neke normalnije priče o nenormalnom.

„Ma jebe mi se!“ na to će Miroslav i mahne rukom.

„E, znam“, kažem ja.

Do trga još stotinjak metara, tamo nas čeka naš glumac koji će se spustiti na pola sata s nebesa i pričati same bezvezarije, kao što to, inače, uobičajeno rade glumci, umišljeni kraljevi od budalaština, objašnjavajući svoje uloge.

Autobus i pet sati putovanja kroz noć. Odradili smo posao, sve zapisali, fotografirali, glumca prekrio pjesak zaborava, a pred mojim očima krik djevojke i njezino izbezumljeno lice putuje našim autobusom.

STANICA

Dogodila se leljava zagrebačka jesen, u zraku od negdje naviru mirisi prvog snijega. Mokrim krv u zahodu fakulteta. I to nije dobro, to nikako ne sluti na dobro. To, kada zahodska školjka potpuno pocrveni.

Vraćam se na predavanje, osjećam bol i mučninu, pritisak, samo što mi nije poteklo, vraćam se brzim koracima u zahod, pomokrim tek par kapi, kroz mokraće kanale prolaze mi noževi i režu sve pred sobom. Hvatom se za zid, srušit ću se, kroz zahodski prozor udišem svježi zrak zagrebačkog jutra.

Umjesto snijega, zakišilo, još uvijek se temperatura vuče iznad nule, moja tjelesna raste i poziva na uzbunu.

Nakon antibiotika, i dalje mokrim redovito krv pa me ova moja zbumjena kvartovska šalje na pregled u studentsku ambulantu.

Dan je sunčan. Liječnik studentske ambulante, mahne gladom i kaže, kako je nešto krenulo po zlu i nazove nekoga, te ugovori urološki pregled u urološkoj ambulanti u Vinogradskoj.

Na tramvajskoj stanici čekam tramvaj za Vinogradsku. Zazelenila stabla, proljetni povjetarac između zgrada nagovještava tople dane.

Dolaze tramvaji i odlaze. Ljudi izlaze, novi putnici u tramvaje ulaze. Žurba, nitko se nikome ne obraća, nitko nikoga ne gleda. Svi su zagledani negdje gdje nema nikoga.

Prenem se iz razmišljanja, tko zna koliko je puta moj broj tramvaja prošao pored mene, a da ja nisam ni trepnuo.

Vraćen u realnost ulazim u tramvaj. Sjedam na stolicu i kroz prozor promatram prolaznike, svi negdje žure, početak je vikenda.

CITOSKOPIJA

Bio je petak. Čekaonica je prepuna, nema se negdje ni sjesti, mnogi stoje na nogama, a samo što se ne sruše. Zavrću očima i teško dišu. Osvrćem se oko sebe, sve neki stariji smežurani starci. Zalutao sam u neko predvorje mrtvačnice ili samoga pakla. Urološka ambulanta u Vinogradskoj.

Predajem papire na šalteru i dobivam broj, dvoznamenkasti. Mislim, samo da ovaj pregled i ovaj dan prođe, dobit ću lijek, krvarit ću još koji dan i onda, ako i do tada, sasvim normalno mokriti.

I nije to neka posebna filozofija, pomokriti žuto bez kapi krvi. Izlazim iz bolničkog kruga, birtija je s druge strane ulice. Promatram ljude, u žurbi su, popiju piće, zapale cigaretu i onda svak svojim putem.

Vraćam se. U čekaonici tek nekoliko zakašnjelih. Oko podneva ulazim u ambulantu čim čujem svoj broj na razglasu. Jak je i obrijane glave, kaže mi čim je pregledao moje nalaze:

„Skinite se iza paravana.“

Gledam ga u čudu, nije normalan. Htjedoh mu reći da to nema smisla, ali jači je od mene, i ne primjećuje me, nezainteresiran za moj strah od golotinje, zadubljen je u neke papire.

Mlada medicinska sestra, plave kovrčave kose i jednako tako plavih očiju, pokazuje mi paravan, gledam u nju i sve se mislim, umrijet ću od srama, stoposto. Ona shvaća moju zbunjenost pa se nasmiješi, ne bi li me, valjda, ohrabrilas. Jebem ti život i tko me ovdje doveo, da sam znao što me čeka, iskrvario bih, ali tamo ne bi ulazio niti bih se pred plavom i kovrčavom skidao.

Na stolici koja može služiti i ženama i za rađanje, kovrčava medicinska sestra mi vezuje noge za šipke što strše iznad stolice. Gledam u nju tako raskrečen i sve se mislim, zašto me vezuju, da nisu prikriveni nacisti, ovi će me bez izgovorene riječi priklati, nikada ja više bijelog dana ne ću vidjeti.

Kovrčava dužu metalnu tanku cijev maže mašću. Ne sluti na dobro. Liječnik uzima cijev i bez upozorenja jednim uvježbanim potezom zabija mi cijev ravno do mjehura, najprije zavuče polovicu cijevi, pa je snažno povuče dolje kako ne bi oštetio kanal, a onda je ugura do kraja, jednim okom promatra što se to unutra događa zbog čega ja krvarim i otežano mokrim. Uspostavlja dijagnozu. Sam vrag zna što on unutra vidi jer ništa ne govori, samo pucka svojim debelim usnama.

Ne puštam glasa zbog kovrčave, nije muški, ali mi bol tako naglo od pete krene prema glavi i u sljedećem trenutku promislim kako postoji točka боли iza koje ti postaje sve svejedno, i da mi je bilo moguće tada umrijeti od srama i bola, bio bih umro od srama pa od bola, tako ogoljen i tako nataknut na nešto što nalikuje na ražanj.

Liječnik vadi cijev iz mene, osjetim olakšanje, kovrčava mi odvezuje noge, i kaže mi osmijehom da sam upravo izgubio djevičanstvo i da se obučem. Bez ikakve emocije u glasu. Rutinski, a meni se pričinilo da je to nešto sasvim posebno, to što su mi činili i zamalo me ubili.

Čim sam se obukao, liječnik mi svojom snažnom rukom ispisuje dijagnozu i uputnicu za hitno liječenje.

„Mladiću, u ponедјeljak na Odjel,“ kaže, „ja sam tvoj liječnik i ja ću te liječiti, javi se sestri Ruži.“

Ispisuje mi recept za tablete protiv bolova. Pitam ga:

„Kako ću, nije mi jednostavno, zbog predavanja.“

„Nakon operacije za desetak dana si vani, na predavanjima ne će ni primijetiti da te nema.“

Izlazim iz Vinogradske i sve se mislim, kakva sad operacija, ovaj nije normalan, a tek ona kovrčava, nije ni primijetila da sam gol pred njom. Likovi iz nekog sasvim ružnog nadrealnog sna. A kako tek boli kada ti onu cijev ugura u tebe, e to je bilo posve realno, nimalo nadrealno.

PRIJE

Bilo je... prije tri dana... nakon cistoskopije i prije Vinogradske... mnogo lutanja, malo spavanja i puno ludovanja.

Petak je i nakon cistoskopije sa Sorom lutam zagrebačkim ulicama, gutam tablete protiv bolova. S katedrale odzvanja ponoć. I dalje mokrim krv, razrovan, crno crveniju krv.

U jedinoj otvorenoj u to doba noći, u birtiji Pri Štefu, naletjeli smo na pijanog Severa, recitira, urla... To se desi, desi u Odesi... dok naručuje turu pića koju ćemo mi platiti. Obećava nam tulum, ima ga blizu, zna on.

Vučemo se zagrebačkim pustim ulicama. Ulazimo i zastajemo pred vratima bez imena. Iza vrata ne čuje se ništa, nikakvo veselje, Sora i ja se pogledavamo, nema tuluma, Sever dugi zvoni, glavom udara u drvena vrata, čuju se koraci. Otvara vrata gospoda pospana, psuje, udara ga, ali ga svejedno prima u stan, a nas šalje tamo odakle smo i došli. Kaže Sora:

„Jebote, ne puštaj da te negdje vodi pijani pjesnik, nikada tamo ne ćeš ni stići.“

Subota je, i nedjelja je, kao da je isti dan, Sora, Brigita, Nina i ja razvaljujemo zagrebačke birtije, pada noć, napušeni i osvijetljeni žmirkavim svjetlom uličnih svjetiljaka, lutamo do prvih bljeskova svitanja.

Zastajemo u Studentskom popiti zadnje piće, iz dvorane se čuje svirka nekog benda. U zahodu mokrim krv. Kaže mi Sora razrogačenih očiju:

„Čovječe, umireš, bubrezi ti krvare.“

Gledam ga i sve mislim, koje pizdarije ovaj čovjek može reći, a da prije toga ne promisli.

Ponedjeljak je i jutro je. Jesensko. Spreman sam za Vinogradsku. Iza sebe ostavljam zaustavljeni trenutak, na stolu nepopijena šalica kave i otvorena tuba majoneze, dvije kriške kruha, pored kreveta otvorena knjiga, na stolici pobacana neoprana roba, u druge dvije sobe moji cimeri još spavaju.

Izlazim iz podrumskog studentskog stana u Pokornome jedan a, odlazim na piće pored Desete, tamo me po dogovoru čeka Sora, uskoro dolaze za naš stol Brigita, Nina ostaje na nastavi, pušimo iza ugla, vraćamo se u birtiju, pijemo i davimo se u smijehu, Brigita me ljubi, dolazi Nina i negoduje što smo pušili bez nje, naručuje pivo, Sora i Nina odlaze u zahod kako bi se upucali, pušimo Sorinu travu dobrog cvijeta, konobarica negoduje, jebe nam sve po spisku, moli nas da napustimo lokal, iza nas ostaje oblak narkomanskog dima, ulazim u tramvaj na Trgu, Ilicom prema Vinogradskoj, oni mi mašu i bivaju sve manji i manji dok ne nestanu kada tramvaj malo skrene ispred Name.

Ulezim u bolnicu u Vinogradskoj, na porti ispisuju moje podatke, prima me pošteno raskopčana sisata sestra, da nije ovo bordel, promislim, kaže da sestra Ruža dijeli ručak, dajem joj uputnicu s potpisom doktora Hanze, a ona meni plavi mantil, blijedo plavu pidžamu i plastične papuče natikače te me odvodi do Sedmice gdje me osmijehom dobrodošlice pozdravlja Stipan, sisački vozač autobusa.

Napuštam sobu čim sam se presvukao u bolničku odoru, mislim ako se maknem, odmaknut će se od sveg tog jada koji me zapljušnuo poput udara neobuzdanog vjetra sa sjevera, daleko od

svega toga, u hodniku nema izlaza, prepoznajem plavu kovrčavu od neki dan, javljam se, ona prolazi pored mene kao da me i nema, ili kao da sam prestao postojati.

PTICA

Kišni dan. Na prozor sletjela ptica. Okrenula glavom, stresla kapi kiše s perja, zagledala se u Peticu iznutra, kljucnula par puta u staklo izvana, zacvrkutala, raširila krila i odletjela.

PETICA

Najprije bila je Sedmica, na samom početku svega, a onda zbog opasnosti od zaraze nakon Stipanovog smrdljivog raspadanja slijedio je premještaj u Peticu. Tri čelična kreveta, s desne strane vrata umivaonik i ogledalo, na kraju sobe trokrilni veliki prozor od zida do zida, pored prozora uza zid tri uska ormara, pored svakog kreveta noćni stolić s ruzinavom noćnom lampom, iznad kreveta viseća kuka za podizanje ako si nepokretan i prekidač za pozivanje pomoći dežurne medicinske sestre, u svakom slučaju i u bilo koje doba dana i noći, a na stropu trepere tri neonske svjetiljke.

SMRAD

Prvi dan u bolnici, dan koji me proganja kao često ponovljeni san, u snu netko mi želi nešto reći, ali ne pušta glasa, od naprezanja da bih da čuo, budim se u znoju.

Kaže mi društvo za stolom na kraju hodnika, pri dolasku u bolnicu najteže se priviknuti na taj užasni smrad.

Izbjegavam sobu, vječno sam na hodniku, nakon pretraga koje se obavljaju u jutarnjim satima nakon vizite, uostalom očekujem za tjedan dana odlazak, preživjet ću smrad bolesničke sobe.

Noću se pokrivam jastukom preko glave kako bih izbjegao taj užasan smrad, kako ne bi ušao u mene i zauvijek tamo ostao. Mislim, u prolazu sam, čemu se navikavati. Gotovo ne dišem dok spavam, ali ne pomaže. Budim se, smrad ustajale mokraće pomiješane krvlju obavija me kao mrtvac u zadnjem stadiju raspadanja.

Gleda me Stipan iz Siska, karcinom, odstranjen mjeđuh i kanali iz bubrega spojeni na debelo crijevo. Tu je već tri mjeseca i nikako mu rana, rez od prsiju pa do pupka, ne može zarasti, pušta na sve strane kao neki stari rastočeni brod. On rijetko spava. Gleda me dok palim svjetlo i širom otvaram prozore, i smije se, on stari ratnik pretvoren u smrad cijelom svojom dužinom i težinom, pa će suosjećajno:

„Ne brini, proći će. Ovdi nakon tri dana ne osićeš više nikakav smrad, pretvara se u miris starog bolničkog parfema. Haha! U tome je spas, treba smrad pretvoriti u miris.“

Vozača autobusa Stipana iz Siska žena i sin posjećuju nedjeljom. Putuju besplatno autobusom, to im je omogućila direkcija Autobusnog transporta. Kći, koja je upisala treći osnovne, ostaje s djedom, baka je umrla prošle godine od zatajenja srca. Pred posjete nedjeljna medicinska sestra ga pere mirisnom vodom kako ne bi pretjerano smrdio na izmet pomiješan mokraćom.

Bolničar ga brije. Rana na stomaku ponovno mu se otvorila. Tri su ga puta krpali i kako je to više nemoguće, čekaju da se sama od sebe zatvori. Gledam u njega i sve mislim, pa ovaj čovjek se raspada, i to na veoma ružan način, što ga ne ubiju injekcijom pa da umre kao čovjek, u tišini naše bolesničke sobe, Sedmice.

Stipan je nestrpljiv i uzbuđen, nedjeljno je poslijepodne, blagdansko vrijeme, broji minute do tri, vrijeme kada će se vrata otvoriti, njegovi će ući u sobu noseći sa sobom komad vesele vedrine. Raspričao se, običnim danima je šutljiv i zabrinut.

„Sve ti je to meni od sidenja po cile dane i stresa. Koliko sam puta izbjegačistu smrt. Ko će ih sve nabrojiti.“

Razmišljam o tome, sve mi se čini da Stipan ovu novu smrt ne će izbjegći ni u kojem slučaju. Zastane, zamislio se kao da se kroz maglu vraća u prošlost, čovjek koji nema budućnost. Njemu je i budućnost davna prošlost jer živi trenutak brisanja, živi potrošeno vrijeme.

„Slušaj ovo, za ne virovati. A bilo je baš tako... Ima u životu kada se stvari poklope pa nalikuje sve to na nekakvo čudo. Božja ruka, rekli bi, s nebesa te pomiluje, a da ti toga nisi svjestan. A ja ti u Boga virujem. E, mrak ti je pred samo jutro. Vozim ti ja, a ono dere vitar i pada snig. Vijavica. Iza mene petoro putnika. Jedna žena s ditetom, dite ima temperaturu, ide doktoru. Dva komunalna radnika, rade u Sisku i jedna divojka, srednjoškolka. Spuštamo se iz njihovog sela preko planine u grad. Srećom cesta je posuta debelim slojem pjeska. Vožnja protiče nesmetano, iz radija ranojutarnja glazba, radnici piju jutarnju rakiju, nude me cigaretom, zapalim. Vozim sporo, znam da ne smim kočiti, potpuno vladam situacijom. Navika sam. Na jednom zavoju autobus se počeo ponašati nekontrolirano, počeo ko lud plesati po ledu. Jasno mi je, dogodilo se ono najgore, srce mi u peti jer znam što slidi. Vitar je odnio pjesak s ceste i osta sami led. Vrtim volan i nekako ga okrenem prema litici kako bi se spasili. Izbjegavam ponor, ali osjećam da potpuno gubim kontrolu nad autobusom. Autobus udara u liticu i nezadrživo leti prema provaliji. Počinjemo padati, ali se odjednom, kao Božjom rukom, zaustavimo. Autobus se zakacio na isturenu stinu i lagano se ljudja na vitru. Žurno izlazimo iz autobra i, čim smo izašli, stina popustila i autobus se strovalio u provaliju duboku preko petsto metara. Trebalо mi je desetak minuta da dođem sebi i uhvatim zraka. Snig i dalje pada nošen jakim vjetrom, mećava. Gledam ženu, dite grli ne bi li ga ugrijala i plače. Ugledam u daljini svitlo i krenem prema njemu. Ralica, odvozi nas u Sisak, u policijsku stanicu da damo iskaz. Tamo su nas ponudili toplim čajem. Te sam nedilje u crkvi zapalio sviću i platio župniku misu zarekavši se da nikada više ne ću posumnjati u postojanje Boga i u snagu njegove moći.“

Sve se mislim, e moj Stipane, ovdje te ni tvoj Bog ne će spasiti.

Noć je, prošla odavno ponoć, sjedim za stolom u hodniku i pušim. Svi su u svojim sobama. Nije mi do spavanja, privikavam se na bolnicu. Tek sam stigao. Treba mi vremena. Mislim, još koji dan pretraga, pa operacija i nakon sedam dana opravka, skidanje konaca i kući pjevajući. Sav ovaj jad će ostati negdje u mojim sjećanjima do brzog zaborava. Moć je u zaboravljanju.

Stipan izlazi iz sobe i odlazi u zahod. Iz njegovih upalih očiju izviruje nepatvorena sreća. Rana mu se zatvorila, pa se ponovno privikava na novi način života. Po tko zna koji put. Treba u isto vrijeme pišati i srati, a za to je potreban određeni napor. Nakon desetak minuta izlazi iz zahoda i ne ulazi u sobu, nego nesigurnim korakom ide prema meni. Kao neka prikaza. Izlazi iz hodničkog mraka i ulazi u svjetlost iznad stola na kraju hodnika. U rukama drži crijeva da se ne otkotrljaju

po podu. Od naprezanja potpuno se otvorio. Iza njega ostaje trag krvi. Gledam u njega, gasim cigaretu. Bez riječi odlazim do ambulante, sestra budi doktora i pali svjetla u operacijskoj sali, treba Stipana ponovno zakrpati.

Kako je opasnost zaraze narasla na visoku razinu, sutradan me premještaju u drugu sobu, Peticu, na prvu postelju do vrata. Stipan, sisački vozač autobusa, poznat po svojoj vještini izbjegavanja nesreća, sretno oženjen, ima sina koji je upisao srednju ekonomsku školu, i kćerkicu osnovnoškolsku, ostaje sam sa svojim mislima i ranom koja nikada ne će zacijeliti.

Samo premještanje traje kratko, zadnji pogled prema Stipanu, čovjeku koji me uveo u bolesničke tajne, tužni osmijeh umjesto pozdrava. Kao izdaja.

Stipan je nakon tih dana totalno skrenuo, ne dopušta sestri ni doktoru da uđu u sobu, gađa ih svime što dohvati. Radi vizite moraju ga vezati za krevet. Stojim pored ambulante i radoznao prisluškujem. Hanza govori njegovoj ženi i sinu:

„Sve smo učinili kako treba, ali ne će vam on dugo. Tjedan-dva. Ovih dana, kada vam bude zgodno, dodite po njega i odvedite ga kući neka tamo umre, bit će njemu i vama lakše, i dobit ćete morfij, i sve što vam je potrebno za njegu i ublažavanje boli.“

Stipanova žena i Stipanov sin nikada se više nisu pojavili u bolnici. Hanza je bio u pravu, Stipan je umro nakon tjedan dana. Danima su provjetravali sobu dok nisu dopustili da drugi pacijenti uđu u nju i legnu na Stipanov krevet. Sisački Autotransport poslao je posebni kombi za dovoz u Sisak Stipanovih posmrtnih ostataka. Kombi je vozio Blaž, vozač koji je cijeli radni vijek sa Stipanom dijelio smjenu u vožnji sisačkog gradskog i prigradskog prometa.

SAN

Nakon operacije i šok sobe vraćaju me u Peticu.

Više sanjam nego što sam budan. Naročito jutrom. Prije jutra i buđenja dana padam u mrak crne, bezdane rupe na kraju mračne i beskrajno duge ceste. Sanjam dugi bolnički hodnik, pretvara se u prašnjavu cestu na putu, bolničke sobe postaju stanovi bez prozora i svjetla, zatvorenih vrata, kucam poput ptice na prozorskom oknu, ali nitko ne otvara, koračam kolnikom duge, loše osvijetljene ulice, nema prolaznika, nema automobila, nema ničega, samo duga cesta u obliku bolničkog hodnika, na kraju je hodnika crna rupa u koju padam usred snoviđenja i taman prije buđenja.

Škripa otvorenih vrata, sisata, uvijek raskopčana sestra Nada povlači plahtu s moje postelje i kaže:

„Dobro jutro!“ Kako ne, dobro je za popizditi! Mislim dok ustajem iz postelje i vučem za sobom vrećicu punog crnožute mokraće, bilo bi jebeno dobro da smo se probudili u istoj postelji prekriveni svilenim plahtama i prigušenim uzdisajima.